

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci
žalobkyně: **Z. K.**

zastoupena Mgr. Ing. Vlastimilem Mlčochem, advokátem
se sídlem Sekaninova 1204/36, 128 00 Praha 2

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra ČR

se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM

**v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 5. 2017, č. j. OAM- 20/LE-
BE05-BE04-2017, ve věci mezinárodní ochrany,**

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobkyni udělena mezinárodní ochrana dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů („zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby

2. Uvedené rozhodnutí napadla žalobkyně včas podanou žalobou, v níž namítala, že žalovaný na základě skutkových zjištění učinil nesprávné právní hodnocení. Žalovaný odůvodnil zamítnutí její žádosti o mezinárodní ochranu tím, že nedoložila doklady dosvědčující oznámení o domácím týrání policii nebo jiným orgánům činným ve správním nebo trestním řízení. K tomu žalobkyně uvádí, že problém domácího násilí a především fyzického násilí, tj. bití ukrajinských a ruských žen je rozsáhlý problém, který většinou správní i policejní orgány bagatelizují a vzhledem k rozsáhlosti tohoto sociálního problému neřeší. Ukrajina je ve válečném stavu a míra destrukce ukrajinské policie a její organizace je značná. Syn žalobkyně se pokoušel získat důkazy o hlášení na policii, ale bylo mu řečeno, že podobné materiály, které nevyústily přímo ve správní nebo trestní řízení, se nearchivují.
3. Žalobkyně tvrdí, že její bývalý manžel trpí duševní poruchou. Dle vyjádření WHO je stav léčby duševně nemocných na Ukrajině alarmující, neexistuje jejich ambulantní péče. Řada duševně nemocných se vyhýbá léčbě, protože se bojí trvalé či dlouhodobé hospitalizace. To je i případ manžela žalobkyně, dopady jeho neléčeného onemocnění na jeho okolí jsou drastické. Žalobkyně dále namítla, že správní orgán za důkazy použil materiály z řízení o správním vyhoštění, které dle jejího názoru nelze použít v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany. Uvedla, že povědomost ukrajinských občanů o institutech práva v oblasti migrace jsou velmi kusé. Upozornila, že právní řád České republiky (dále jen „ČR“) v oblasti cizinců je velmi přísný a pro osoby, které z jakýchkoliv důvodů nestihly podat žádost o prodloužení pobytových statusů, znamená fakticky nutnost opustit ČR, vrátit se na Ukrajinu a absolvovat znovu celé řízení s žádostmi o pobyt. Žalobkyně se domnívá, že splňuje podmínky pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného a replika žalobkyně

4. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žaloby, odkázal na obsah správního spisu, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi žalobkyně, použité informace o zemi původu a na vlastní rozhodnutí, na jehož správnosti setrval. Má za to, že vycházel ze spolehlivě zjištěného skutečného stavu, za jehož účelem byl s žalobkyní proveden pohovor, ve kterém měla možnost uvést veškeré relevantní důvody, jež jí vedly k opuštění vlasti a popsat všechny potíže, které ve vlasti měla a které jí vedly k podání žádosti o mezinárodní ochranu. Uvedl, že za účelem vydání rozhodnutí shromáždil rozsáhlé podklady (které citoval), na základě kterých byla žádost žalobkyně posouzena.
5. K humanitárnímu azylu, jehož udělení se žalobkyně dovolává, žalovaný odkázal na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které na udělení humanitárního azylu není právní nárok a soud rozhodnutí o něm přezkoumává pouze v omezeném rozsahu, stejně jako na příklady situací hodných zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu. S odkazem na obsah spisu uvedl, že nepřiznání humanitárního azylu žalobkyni nebylo způsobeno libovůlí. Připomněl, že žalobkyně je dospělou plně právně způsobilou osobou, která je zdravá a je schopná si zabezpečit své životní potřeby prací. K žalobnímu tvrzení o duševní chorobě jejího manžela a situaci na Ukrajině ohledně nedostatečné léčby duševně nemocných, žalovaný upozornil, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla posuzována individuálně ve vztahu k žalobkyni, nikoliv k

osobě jejího bývalého manžela. V případě samotné žalobkyně však žalovaný neshledal žádné důvody pro udělení humanitárního azylu.

6. K žalobní námitce, že žalobkyně nedoložila doklady dosvědčující oznámení o domácím týrání policii nebo jiným státním orgánům, žalovaný uvedl, že pouze konstatoval v rozhodnutí na str. 6, že žalobkyně, ač během správního řízení přislíbila, že uvedené dokumenty doloží, ve stanovené lhůtě tak neučinila, a ani to nijak blíže nevysvětlila.
7. Žalovaný zopakoval, že z tvrzených důvodů podané žádosti vyplývá, že žalobkyně se snaží touto cestou si svůj pobyt zlegalizovat, neboť na území ČR pobývala již od roku 2005, nezjistila si své pobytové možnosti, ani možnost podání žádosti o mezinárodní ochranu. Její žádost posoudil jako účelovou, neboť žádost o mezinárodní ochranu podala až po zajištění a umístění do zařízení pro zajištění cizinců, nikoliv bezprostředně po příjezdu do ČR. Připomněl relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, dle které azyl neslouží jako náhrada institutů podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců a že legalizace pobytu nemůže být považována za azylově relevantní důvod. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
8. V replice na vyjádření žalovaného žalobkyně poukázala na to, že ze setrvalého postoje žalovaného je zřejmé, že Česká republika, konkrétně v oblasti azylové a migrační politiky, chce postupovat oproti ostatním zemím Evropské unie. Uvedla, že průměrná úspěšnost žadatelů o azyl je 45%, zatímco v ČR je to 1 až 2%. Citovala z článku z internetového deníku Referendum ze dne 27. 7. 2017, zabývajícího se kritikou postupu Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR. Setrvala na svém žalobním návrhu.

Skutkové a právní závěry krajského soudu

9. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů. Věc projednal a rozhodl bez nařízení jednání při splnění podmínek dle ustanovení § 51 odst. 1, věty druhé s. ř. s.
10. V přezkumném řízení soud ověřil následující rozhodné skutečnosti.
11. V žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 6. 2. 2017, doplněné dne 8. 2. 2017, a v rámci pohovoru provedeného dne 9. 3. 2017 žalobkyně uvedla, že má ukrajinskou národnost i státní příslušnost, je pravoslavného vyznání a nemá žádné politické přesvědčení. Je rozvedená, naposledy žila ve městě Zdolbunov v Rovenské oblasti. Do České republiky přicestovala koncem roku 2005 s cestovním dokladem a českým pracovním vízem. O mezinárodní ochranu žádá proto, že se nechce vrátit na Ukrajinu. Nikoho a nic tam nemá a není tam práce. Navíc má strach ze svého bývalého manžela, který ji obtěžuje. Ve vlasti ji bil a několikrát musela být hospitalizovaná.
12. K dotazu žalovaného, zda žalobkyně někdy používala jinou totožnost nebo státní příslušnost uvedla, že když ztratila doklady a pobývala v ČR nelegálně, přes inzerát na internetu si koupila falešný rumunský doklad, který použila při kontrole Policií ČR. Ke svému životu ve vlasti uvedla, že její manžel, s nímž se rozvedla, ji bil, vyhrožoval zabitím a sebráním dítěte. Z vlasti odjela, aby si zachránila život. K výzvě žalovaného, aby uvedené vysvětlila, neboť do policejního protokolu (v rámci řízení o správním vyhoštění) uvedla, že její odjezd z vlasti byl ryze pracovní, žalobkyně uvedla, že v ČR pobývala zprvu legálně na základě pracovního víza na jeden rok. Po skončení jeho platnosti v roce 2006 si ho chtěla prodloužit prostřednictvím firmy u níž pracovala (název si nepamatuje), ale po několika měsících jí bylo sděleno, že se doklady (mezi nimi i

- cestovní doklad) ztratily. Nyní již firma neexistuje, žalobkyně nemá žádné platné doklady. V ČR si přivydělávala brigádně úklidem.
13. Ke své rodinné situaci dále uvedla, že se vdala v roce 1990 a rozvedla asi v roce 2000. S bývalým manželem již není v kontaktu, snaží se mu vyhýbat, často si mění telefonní číslo, protože ji neustále volá a vyhrožuje, naposledy asi před 14 měsíci (její syn mu již nedal její číslo). V případě návratu do vlasti by se neměla kam vrátit, její rodiče již zemřeli a nikoho tam nemá. Její syn je trvale hlášen na Ukrajině, nyní žije v ČR na základě víza. Zopakovala, že se obává bývalého manžela, který ji pronásleduje. Uvedla, že když jím byla napadána, obracela se s žádostmi na policii, ale bezvysledně. Policie ho předvolávala, ústně tam slíbil, že již nic podobného neudělá, ale několikrát se to opakovalo. Potom se podruhé oženil, ale manželství také skončilo, jeho žena utekla. Bývalý manžel poté začal obtěžovat jejich společného syna, chtěl, aby mu dal na žalobkyni kontakt. Dokonce přijel do ČR a hledal ji ve firmě, kde pracovala a snažil se na ni získat telefonní číslo.
14. Žalobkyně uvedla, že o mezinárodní ochranu požádala až po svém zajištění v zařízení pro zajištění cizinců, protože se bála, že ji vyhostí, neznala svá práva. Dříve o institutu azylu nevěděla, chtěla zde pobývat legálně a pracovat. Na Ukrajinu se vracet nechce, nikoho a nic tam nemá, chce žít a pracovat v ČR. Potvrdila, že ve vlasti nikdy neměla žádné potíže se státními orgány, policií nebo soudy. Na podporu svých tvrzení se zavázala doložit oznámení podaná na policii na Ukrajině, která jí měl zajistit syn, který pro ně odcestoval na Ukrajinu. V poskytnuté 30ti denní lhůtě však žalobkyně žádné dokumenty nedoložila. K domácímu násilí k dotazům svého zástupce doplnila, že bývalý manžel ji způsobil pohmožděniny a modřiny, s nimiž musela vyhledat ošetření v nemocnici. Jednou po ní dokonce hodil nůž. Matka jejího bývalého manžela jí před rozvodem řekla, že měl psychickou poruchu.
15. Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Konkrétně žalovaný vycházel z Informací Ministerstva zahraničních věcí ČR, č.j. 103518/2016-LPTP ze dne 3. 6. 2016 a č. j. 107283/2016-LPTP ze dne 25. 7. 2016; Informace OAMP Ukrajina ze dne 24. 11. 2016; Informace OAMP Ukrajina- Domácí násilí ze dne 13. 2. 2017; Informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR), září 2015- Posouzení mezinárodní ochrany v souvislosti s vývojem na Ukrajině- aktualizace č. 3; Zprávy Vysokého komisaře OSN pro lidská práva o stavu lidských práv na Ukrajině (za období od 16. 8. 2016 do 15. 11. 2016) ze dne 09. 12. 2016; Výroční zprávy Human Rights Watch 2017- Ukrajina ze dne 12. 1. 2017; Zprávy Freedom House 2017- Ukrajina ze dne 22. 3. 2017; Výroční zprávy Amnesty International 2017- Ukrajina ze dne 22. 2. 2017; Zprávy MZ USA o dodržování lidských práv na Ukrajině za rok 2016 ze dne 3. 3. 2017; Informace MV Velké Británie, Ukrajina: Krym, Doněck a Luhansk, leden 2016. Dále vycházel z informací získaných z Cizineckého informačního systému (CIS) o předchozím pobytu žalobkyně v ČR, ze Závazného stanoviska k vycestování žalobkyně ze dne 31. 1. 2017 (obstaraného v rámci řízení o správním vyhoštění žalobkyně). Žalobkyně využila možnosti se s uvedenými podklady pro rozhodnutí seznámit, uvedla, že nesouhlasí se svým vyjádřením uvedeným v Závazném stanovisku ze dne 31. 1. 2017 (v němž je uvedeno vlastní vyjádření žalobkyně, že jí v případě v návratu do vlasti nic nehrozí).
16. Ještě před vydáním rozhodnutí žalobkyně na podporu svých tvrzení o potížích se svým bývalým manželem správnímu orgánu doložila dvě písemná vyjádření ze dne 4. 4. 2017

- dvou ukrajinských občanek, které popsaly násilnické chování jejího bývalého manžela a rodinné problémy žalobkyně přibližně v letech 1997 až 2001 a 1997 až 2005.
17. Krajský soud konstatuje, že z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že žalovaný se případem žalobkyně podrobně zabýval, posuzoval její azylový příběh na základě výpovědí žalobkyně učiněných v řízení o mezinárodní ochraně, na základě výše uvedených informací o zemi původu a přihlédl i ke skutečnostem, které vyplynuly z CIS a předchozího správního řízení žalobkyně o jejím správním vyhoštění. Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba **není důvodná**.
18. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle §§ 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
19. Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
20. Z obsahu žaloby je zřejmé, že žalobkyně ve vztahu k neudělení azylu dle § 12 zákona o azylu žádné konkrétní žalobní námítky neuplatnila. Žalobkyně brojí toliko proti důvodům neudělení azylu z humanitárního důvodu ve smyslu § 14 zákona o azylu, tím také stanovila meze soudního přezkumu.
21. Krajský soud proto pouze v obecné rovině konstatuje, že žalobkyně výslovně uvedla, že nemá žádné politické přesvědčení, nebyla členkou žádné politické strany ani zastávkyní určitých politických názorů. Důvody svého odchodu z Ukrajiny s touto problematikou vůbec nespojovala, aplikace ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu proto na žalobkyni nedopadá. Krajský soud rovněž neshledal, že by žalobkyně mohla mít důvodnou obavu z pronásledování pro některý z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, jejichž výčet je taxativní a nelze je rozšiřovat o důvody další. Žalobkyně ve své vlasti neměla žádné potíže se státními či bezpečnostními orgány. Z vlasti vycestovala v roce 2005 za výdělkem do ČR, když za tím účelem měla pracovní vízum s platností na jeden rok.
22. Azyl za účelem sloučení rodiny dle § 13 zákona o azylu zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta. Ve vztahu k neudělení této formy azylu žalobkyně rovněž žádné žalobní námítky neuplatnila. Soud proto v obecné rovině konstatuje, že rozhodnutí žalovaného i v tomto směru považuje za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné, neboť žalobkyně není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona.
23. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
24. K otázce posuzování humanitárního azylu krajský soud odkazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je tedy otázkou správního uvážení, které soud přezkoumává pouze v omezeném rozsahu (srov. např.

rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38, a ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). Míra volnosti žalovaného při zvažování důvodů pro udělení humanitárního azylu je přitom limitována především zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55). Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). Všechna zde citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz).

25. V již zmiňovaném rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, Nejvyšší správní soud uvedl: „*Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. (...) Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.*“ Z výpovědi žalobkyně je nepochybné, že na území ČR přicestovala legálně již v roce 2005 za účelem výdělků. Po skončení platnosti pracovního víza na jeden rok zde více jak deset let pobývala nelegálně, neboť se jí včas nepodařilo uvedené vízum prodloužit. Žalobkyně ve správním řízení uvedla, že firma, u níž pracovala, jí slíbila zajištění prodloužení pracovního víza, leč nestalo se tak a došlo i ke ztrátě dokladů žalobkyně. Ta si poté prostřednictvím internetu opatřila falešné rumunské doklady, jimiž se prokazovala při policejní kontrole. O mezinárodní ochranu požádala až v zařízení pro zajištění cizinců, poté co byla o této možnosti poučena a reálně jí hrozilo správní vyhoštění.
26. Za důvod žádosti o mezinárodní ochranu žalobkyně uvedla obavu z násilnického chování jejího bývalého manžela (fyzické i psychické napadání v době manželství i po rozvodu, telefonické vyhrožování po jejím odjezdu do ČR). Krajský soud konstatuje, že žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedenou obavou podrobně zabýval při hodnocení důvodů ve vztahu k § 12 zákona o azylu (viz strana 5 až 7 napadeného rozhodnutí). Obavu z jednání ze strany bývalého manžela žalobkyně, tedy soukromé osoby, neshledal azylově relevantní, neboť důvodem uvedeného jednání byly osobní a rodinné problémy, které nespočívaly v rase, národnosti, náboženství žalobkyně či jiných azylově relevantních skutečnostech vymezených v § 12 zákona o azylu. Žalovaný zohlednil i dobu trvání údajných potíží po rozvodu, okamžik a hlavní důvod odjezdu z vlasti (5 let po rozvodu, legální odjezd na pracovní vízum), jakož i možnosti vnitrostátní ochrany při řešení uvedených rodinných potíží (při nespokojenosti s postupem policie podat stížnost nadřízeným státním orgánům, viz informace MZV ČR ze dne 25. 7. 2016). S uvedeným posouzením se krajský soud ztotožňuje.
27. Pokud žalovaný v projednávaném případě odůvodnil, že při posouzení rodinné, sociální, ekonomické situace, věku a zdravotního stavu žalobkyně (neuvedla žádné zdravotní

potíže) neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, jehož udělení se žalobkyně ani nijak v průběhu správního řízení nedomáhala, soud považuje učiněnou úvahu za správnou a odpovídající zjištěným skutečnostem. Hádky a neshody s bývalým manželem, řešení osobních vztahů, jakož i fyzické napadání z ryze osobních (osobnostních) důvodů spadají do pravomoci vnitrostátních orgánů a s odkazem na výše citovanou judikaturu je nelze vyhodnotit ani jako důvody zvláštního zřetele hodné pro udělení mezinárodní ochrany formou humanitárního azylu. Pokud by měl humanitární azyl sloužit jako ochrana před znesvářenými bývalými manžely, ztratil by na významu mimořádnosti a výjimečnosti.

28. Žalobní tvrzení o duševní chorobě bývalého manžela žalobkyně s poukazem na nedostatečné možnosti léčby duševně nemocných na Ukrajině není pro posouzení žádosti žalobkyně relevantní, neboť uvedená situace se netýká přímo osobně žalobkyně. Žalobkyně je zdravá, je rozvedená, její bývalý manžel není žadatelem o udělení mezinárodní ochrany, není tedy ani rodinným příslušníkem žalobkyně a je nadbytečné, aby žalovaný uvedené skutečnosti posuzoval a hodnotil. Navíc za situace, kdy žalobkyně se o duševním onemocnění bývalého manžela okrajově zmínila až v závěru svého pohovoru, kdy uvedla, že jí před rozvodem bývalá tchyně řekla, že měl psychickou poruchu. Blíže se nezmínila o nemožnosti či nedostatečnosti léčby duševně nemocných. Nebylo proto důvodu, aby žalovaný k této otázce shromažďoval nějaké důkazy.
29. Z předestřené azylového příběhu žalobkyně je zřejmé, že svou žádost o mezinárodní ochranu podala z důvodu legalizace svého dalšího pobytu na území ČR. Krajský soud ve shodě se žalovaným konstatuje, že zákon o azylu neslouží k legalizaci pobytu. K tomu je primárně určen zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, jehož institutů měla žalobkyně při řádném a včasném dodržení všech stanovených podmínek využít. Na podporu uvedeného závěru lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 37/2003, v němž je uvedeno, že azyl je institutem zcela výjimečným, který neslouží jako náhrada institutů zákona č. 326/1999 Sb., zákona o pobytu cizinců. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2005, č. j. 4 Azs 34/2005 – 60 je uvedeno: *„Institut azylu není nástrojem k řešení nepříznivé osobní či ekonomické situace žadatele. Právo na azyl založené na mezinárodních úmluvách totiž v sobě nezahrnuje právo osoby vybrat si zemi, kde se pokusí začít nový život odpovídající jejím představám, jelikož slouží výhradně k poskytnutí nezbytné ochrany cizím státem, je-li žadatel (popřípadě též jeho rodinný příslušník) ve vlastní zemi vystaven pronásledování ze zákonem vyjmenovaných důvodů, popřípadě existují-li jiné, zcela výjimečné okolnosti, za kterých by bylo „nehumánní“ azyl neudělit.“* Žalobní výtku stran přísnosti právního řádu ČR v oblasti cizinců, které si „nestihly včas podat žádost o prodloužení pobytových statusů“ jen potvrzuje skutečnost, že hlavním motivem žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany bylo obejít zákon o pobytu cizinců a prostřednictvím zákona o azylu získat legalizaci jejího dalšího pobytu na území ČR.
30. Krajský soud uzavírá, že žalovaný měl dostatek podkladů pro případné rozhodnutí ve smyslu § 14 zákona o azylu, při jeho posuzování nevybočil z mezí stanovených zákonem a jeho rozhodnutí je v souladu i s dosavadní ustálenou judikaturou. Krajský soud neshledal v případě žalobkyně žádnou zvláštního zřetele hodnou okolnost, která by nebyla dosud judikaturou řešena či důvod k tomu, aby se soud od této judikatury odklonil.
31. K nutnosti bezprostředně požádat o mezinárodní ochranu soud přiměřeně odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 a ze dne 9.

2. 2006, č. j. 2 Azs 137/2005, v nichž se uvádí, že ...*„o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena konkrétní lhůta, v níž je po překročení hranice potřeba požádat o azyl, je třeba, aby podání žádosti o azyl následovalo skutečně neprodleně po vstupu do ČR, nebrání-li tomu nějaké závažné okolnosti.“* V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2005, č. j. 3 Azs 119/2004, je uvedeno: *„Jestliže cizí státní příslušník o azyl požádá až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, jedná se přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepociťoval natolik palčivě.“*
32. Za důvodnou soud rovněž neshledal žalobní námitku, že by správní orgán nemohl v daném řízení použít k důkazu materiály z řízení o správním vyhoštění žalobkyně. Žalobkyně neuvedla, co by uvedenému postupu bránilo. Krajský soud uvádí, že řízení o mezinárodní ochranu bezprostředně předcházelo řízení o správním vyhoštění žalobkyně. O mezinárodní ochranu žalobkyně požádala v zařízení pro zajištění cizinců, aby se vyhnula realizaci správního vyhoštění. Uvedená řízení se prolínají a žalovanému nelze vytknout, pokud poukázal na rozdílná tvrzení žalobkyně v obou řízeních během krátké doby (Závažné stanovisko k vycestování žalobkyně v rámci řízení o správním vyhoštění bylo Ministerstvem vnitra vydáno dne 31. 1. 2017, žalobkyně v rámci uvedeného řízení potvrdila, že do ČR odcestovala za prací, že zde pobývala mnoho let nelegálně a že jí v návratu na Ukrajinu nebrání žádná překážky ani jí tam nic nehrozí, o mezinárodní ochranu požádala dne 6. 2. 2017 z důvodů uvedených výše).
33. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Ustanovení § 14b zákona o azylu upravuje doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny.
34. Ve vztahu k neudělení doplňkové ochrany žalobkyně žádné konkrétní námitky neuplatnila. Krajský soud proto pouze v obecné rovině konstatuje, že žalovaný se odůvodnění neudělení doplňkové ochrany věnoval na stranách 9 až 12 napadeného rozhodnutí, po provedeném přezkumu má soud za to, že žalovaný se dostatečně a přezkoumatelným způsobem zabýval všemi tvrzeními žalobkyně a zákonnými důvody pro udělení některé z forem doplňkové ochrany, jakož i posouzením hledisek vážné újmy dle § 14a odst. 2 zákona o azylu, a proto se s jeho závěry a odůvodněním i této části rozhodnutí ztotožňuje a dovoluje si na ně odkázat, jak připouští rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, dle kterého: *„Je-li rozhodnutí žalovaného důkladné, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho*

odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, není praktické a ani časově úsporné zdlouhavě a týmiž nebo jinými slovy říkat totéž. Naopak je vhodné správné závěry si přisvojit se souhlasnou poznámkou.“

35. Krajský soud uzavírá, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu) a v souladu se zákonem, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

IV. Náklady řízení

36. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobkyni, která ve věci úspěch neměla. Žalovanému však žádné náklady v řízení před soudem nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 6. února 2019

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně